

Pak ale není také ručení žalované obce odůvodněno ani v §u 1315 obč. zák. Že konečně ani starostovi žalované obce nelze přičísti zavinění na výplatě oněch dvou splátek, plyne z toho, že, jak zjištěno, starosta nevěděl ani o ujednání úředníků důchodu s firmou G., ani o dopisu ze dne 7. května 1921, pročež právem podepsal poukaz k výplatě firmě G. Ani zanedbání dozoru nelze mu vytýkati, když zmíněný dopis, pokud se týče jeho koncept, nebyl, jak rovněž zjištěno, součástí úředních spisů.

**Čís. 4766.**

**Pokud jest procesní zmocněnec v poměru k zmocniteli oprávněn, ustanoviti si náměstka, a pokud takovýto náměstek jest přímo zodpověden substituentovu zmocniteli.**

(Rozh. ze dne 3. března 1925, Rv I 56/25.)

Žalovaný byl substituován žalobcovým právním zástupcem k líčení ve sporu, jež vedl žalobce. Tvrdě, že mu tím, že žalovaný neoznámil svému substituentu výsledek ústního líčení, byla způsobena škoda, domáhal se žalobce její náhrady na žalovaném. **O b a n i ž š í s o u d y** žalobu zamítly. **N e j v y š š í s o u d** zrušil napadený rozsudek a uložil odvolacímu soudu, by věc znovu projednal.

**D ů v o d y:**

Odvolací soud zamítl žalobu, protože žalobce podle svého tvrzení utrpěl zažalovanou škodu postupem žalovaného při provádění příkazu, který žalovanému udělil žalobcův právní zástupce, pročež prý žalobce může žádati náhradu jen na původním zmocněnci, nikoli však na žalovaném jako jeho náměstku. Právem napadá dovolání tento názor jako nesprávný. Není pochyby, že právní poměr mezi stranou, jejím advokátem a jeho náměstkem jest posuzovati podle XXII. hlavy obč. zák. o zmocnění a jiných družích jednatelství. V této příčině rozhodl Nejvyšší soud již ve svém rozhodnutí sb. n. s. čís. 482, že zmocněnec, který, jsa k tomu oprávněn, zřídil za sebe substituta, jest pro svou osobu sprostěn povinnosti k plnění, substitut nastupuje na jeho místo, je povinen plniti samostatně a pod vlastní zodpovědností závazky toho, jehož je substitutem, pročež ten, kdo substituta si ustanovil, neručí v takovém případě za něho, nýbrž jen za vinu ve volbě svého substituta podle §u 1010 obč. zák., druhá věta. Týž názor je také hájen v písemnictví, mimo jiné na příklad v díle: Hora, Čs. civilní právo procesní, díl II. r. 1923, str. 61 a v díle: Schey Die Obligationenverhältnisse des öst. allg. Privatrechtes I. sv. 3. seš.: »Der Bevollmächtigungsvertrag« z roku 1907, str. 607—616, kde se po výpočtu hojně další literatury doličuje, že mezi substitutem a prvním zmocnitelem vzniká přímý poměr mandátní a důsledkem toho přímé žalobní právo onoho proti tomuto a opačně. Ovšem je toho předpokladem, by zmocněnec byl oprávněn zříditi si substituta. Než o tom nemůže v projednávaném případě

býti pochyby. Nelze to sice dovozovati jen z ustanovení Šu 31 c. ř. s. To upravuje jen účinek zmocnění v poměru k soudu a odpůrci, ale nedotýká se povinností advokátových proti jeho klientu. Pro tyto jsou rozhodnými předpisy občanského zákona o zmocnění a tudíž i § 1010, jehož výjimkou není ani ustanovení Šu 14 adv. ř., vztahující se k substituci v plném smyslu slova. Přes předpis Šu 31 c. ř. s. není tudíž právně vyloučeno, by strana svému právnímu zástupci platně nezakázala zříditi si substituta. V takovém případě byl by její právní zástupce, zřídivší si substituta přes tento zákaz, podle Šu 1010 obč. zák. práv z náhrady škody, třebaže by strana úkony substitutovy musila v poměru k odpůrci (§ 31 c. ř. s.) uznati i pro sebe za účinné. Když však, jak v projednávaném případě, plyne z nesporného přednesu stran a z přiložených spisů, strana udělí právnímu zástupci plnou moc a ji, nemohouc se podle Šu 2 obč. zák. omlouvati neznalostí předpisu Šu 31 c. ř. s., podepíše, aniž mu zřízení substituta zakázala, a se dokonce bez odporu účastní soudního jednání, při kterém substitut jejím jménem vystupuje, nutno z toho podle §§ 863 a 869 obč. zák. plným právem usuzovati, že s případným zřízením substituta již původně byla srozuměna neb alespoň je dodatečně schválila. Při správném právním posouzení věci bylo tedy míti za to, že žalovaný jako substitut právního zástupce žalobce i tomuto ručí za škodu, kterou mu svou činností jako substitut procesního plnomocníka způsobil. Následkem svého mylného právního názoru neučinil odvolací soud skutkových zjištění, kterých je pro rozřešení pře nezbytně třeba. Slušelo proto napadený rozsudek podle Šu 510 c. ř. s. zrušiti a naříditi, by věc byla znovu projednána.

#### Čís. 4767.

**Zaručil-li se rukojmí a plátce za vyrovnacího dlužníka prohlášením, že »k vyrovnání přistupuje«, ručí pouze za vyrovnací kvotu, nikoliv však za celou pohledávku, obživlou nedodržením vyrovnání.**

(Rozh. ze dne 3. března 1925, Rv I 163/25.)

Žalovaná přistoupila k vyrovnání svého manžela jako rukojmí a plátkyně. Ježto vyrovnací dlužník nedodržel splátek, domáhal se žalobce na něm i jeho manželce zaplacení celé pohledávky. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud k odvolání žalované manželky rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud zamítl žalobu ohledně žalované manželky.

#### Důvody:

Záleží jedině, jak již poznamenal odvolací soud, na výkladu soudního vyrovnání a na tom, zda jest správným úsudek odvolacího soudu, že dovolatelka, přistoupivší k vyrovnání jako rukojmí a plátkyně, ručí ji za celý obživlý dluh svého manžela jako vyrovnacího dlužníka. Dovolací soud nesdílí kladné odpovědi nižších soudů. Nutno činiti rozdíl